

ΙΒΕΤ ΜΑΝΕΣΗ
Ο ΨΙΘΥΡΟΣ
ΤΩΝ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΩΝ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: WHEN THE CYPRESS WHISPERS

Από τις Εκδόσεις HarperCollins, Νέα Υόρκη 2014

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Ο ψίθυρος των κυπαρισσιών**

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Ιβέτ Μάνεση

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Βασιλική Κνήτου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Άννα Καζούρη

ΣΥΝΘΕΣΗ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ: Θοδωρής Πιτσιρίκος

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουχωτά

© Yvette Manassis Corporon, 2014

Published by arrangement with HarperCollins Publishers.

© Φωτογραφιών εξωφύλλου: Eduard Derule, David M. Schrader,

Mykola Mazuryk/www.shutterstock.com

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2014

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2014

ISBN 978-618-01-0762-3

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτιού.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής αδείας του εκδότη κατά οποιοδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εξμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Έδρα: Τατοίου 121

144 52 Μεταμόρφωση

Τηλ.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Head office: 121, Tatoiu Str.

144 52 Metamorfossi, Greece

Tel.: 2102804800

Telefax: 2102819550

www.psichogios.gr

e-mail: info@psichogios.gr

ΙΒΕΤ ΜΑΝΕΣΗ

Ο ΨΙΘΥΡΟΣ
ΤΩΝ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΩΝ

*Μετάφραση:
Βασιλική Κνήτου*

*Για τη μητέρα
και τις γιαγιάδες μου*

*Καὶ νῦν γὰρ ἐκτὸς ἐλπίδος γνώμης τ' ἐμῆς
σωθεὶς ὀφείλω τοῖς θεοῖς πολλὴν χάριν.*

Σοφοκλῆς, *Αντιγόνη*, Α΄ επεισόδιο, στ. 330-331

Πρόλογος

ΕΡΕΙΚΟΥΣΣΑ, ΕΛΛΑΔΑ
ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1990

Γεια σου, γιαγιά», φώναξε η Δάφνη, κατεβαίνοντας τρεχάτη τα παλιά πέτρινα σκαλιά. Η παραλία δεν απείχε πάνω από τετρακόσια μέτρα αν κάποιος έπαιρνε τον κατηφορικό χωματόδρομο, αλλά για ένα ανυπόμονο δωδεκάχρονο κορίτσι, ο χρόνος που χρειαζόταν για να διανύσει αυτή την απόσταση φάνταζε ατελείωτος. Έκανε όλη τη διαδρομή τρέχοντας, σταματώντας μόνο μια φορά, για μια στιγμή μονάχα, ίσα για να απλώσει τα δάχτυλά της και να κόψει ένα βατόμουρο από ένα θάμνο στην άκρη του δρόμου, που οι καρποί του φαίνονταν τόσο σκούροι, βαριοί και ζουμεροί, που δεν μπορούσε κανείς να τους προσπεράσει – ούτε καν ένα κορίτσι σε αποστολή.

Με το που πάτησε την ξανθιά άμμο, η Δάφνη άφησε την πετσέτα της να πέσει χάμω. Δε στάθηκε καθόλου – ούτε όσο χρειαζόταν για να βγάλει κλοτσώντας τα άσπρα αθλητικά παπούτσια της, τα οποία ξεφορτώθηκε τρέχοντας προς το νερό. Πρώτα το δεξί, μετά το αριστερό· τα δίχως κορδόνια παπούτσια απόμειναν σαν σκουπίδια πεταμένα στην παρθένα αμμουδιά. Είχε περάσει καιρός από τότε που το κορίτσι είχε ανακαλύψει πως τα κορδόνια δεν ήταν παρά κάτι περιττό, ένα εμπόδιο.

Έκοψε τελικά ταχύτητα, προχωρώντας προσεκτικά, με τα χέρια απλωμένα για να κρατάει ισορροπία, αποφεύγοντας τα

μαύρα βράχια που όριζαν την ακτή. Με το που ένιωσε στα γυμνά της πόδια το δροσερό καλωσόρισμα του Ιονίου πελάγους, άφησε να της ξεφύγει ένα μικρό βογκητό.

Συνέχισε να προχωρεί, μέχρι το νερό να φτάσει ως το μέσο των λεπτών της μηρών. Σήκωσε και τα δυο χέρια ψηλά, με τα δάχτυλά της να αγγίζονται παιχνιδίζοντας ανυπόμονα, λύγισε τα γόνατά της, ύστερα τεντώθηκε στις μύτες των ποδιών και τίναξε το σώμα της μπροστά, διαγράφοντας ένα τέλειο τόξο. Μόλις βυθίστηκε ολόκληρη μες στα γαλήνια, καθαρά νερά, άνοιξε τα μάτια της.

Να τους, εκεί ήταν, όπως ακριβώς τους είχε αφήσει το περασμένο καλοκαίρι – οι σιωπηλοί θαλασσινοί της σύντροφοι. Η Δάφνη χαμογέλασε βλέποντας τους μαύρους αχινούς με τα μεγάλα αγκάθια, κι ύστερα έκανε μερικές απλωτές και άρχισε να κλοτσάει συστρέφοντας το κορμί της, για να μπορέσει να διακρίνει φευγαλέα τα όμοια με κόμπους θυσανόποδα που ήταν κολλημένα στα βράχια κάτω απ' το νερό. Όπου κι αν κοιτούσε υπήρχαν ψάρια – πολλά ψάρια, σε διάφορα σχήματα και μεγέθη, που τα ονόματά τους τα ήξερε μόνο στα ελληνικά: τσιπούρες, μπαρμπούνια. Ποτέ δε σκέφτηκε να μάθει την ονομασία τους στα αγγλικά. Και γιατί να το κάνει; Στο κάτω κάτω δεν υπήρχε κανένα παιδί στην πατρίδα της που θα στεκόταν να τη ρωτήσει πώς περνούσε τα καλοκαίρια της ή την ονομασία των ψαριών. Στην πραγματικότητα, δε στέκονταν ποτέ να μιλήσουν μαζί της για τίποτα.

Έμεινε στη θάλασσα ώρες ολόκληρες βουτώντας, κολυμπώντας, χαμένη στα όνειρά της, χωρίς να νιώθει ούτε στιγμή μοναξιά ή τρόμο, έτσι ολομόναχη καθώς βρισκόταν μες στο νερό. Δεν έμοιαζε σε κάποια από τα άλλα κορίτσια, που φοβόνταν για το τι μπορεί να παραμόνευε κάτω απ' την επιφάνεια. Της άρεσε να είναι εκεί, μόνη και σιωπηλή στον μικρό της όρμο. Η θάλασσα δεν την επέκρινε ποτέ· μονάχα την καλωσόριζε, την κα-

λούσε κοντά της. Δε νοιαζόταν που το μαγιά της Δάφνης ήταν από δεύτερο χέρι, πολύ μεγάλο για τις αναλογίες της, αδιόρθωτα ξεχειλωμένο από τις καμπύλες που είχε αποκτήσει τελευταία η ξαδέρφη της η Πόπη. Δεν την έμελλε τη θάλασσα που ακόμα και τώρα, χιλιάδες μίλια μακριά απ' το εστιατόριο, τα μαλλιά του κοριτσιού εξακολουθούσαν να αναδίνουν μια αδιόρατη αλλά επίμονη μυρωδιά τσίγκνας.

Τίποτε απ' αυτά δεν είχε σημασία εδώ. Η θάλασσα τη βάφτιζε ξανά κάθε καλοκαίρι, κάνοντάς τα όλα καινούργια, φρέσκα και καθαρά. Η Δάφνη φανταζόταν πάντα πως το χώμα και τα βράχια που ξεπρόβαλλαν στις δυο πλευρές του όρμου δεν ήταν παρά μια προστατευτική αγκαλιά, δυο μπράτσα που τη χάιδευαν, σχηματίζοντας μια ασφαλή μικρή πισίνα για να μπορεί να κολυμπάει. Εδώ ένιωθε ασφαλής από τα μυστικά της ανοιχτής θάλασσας κι από τα βλέμματα των κοριτσιών με τις φακίδες, που το δέρμα τους μύριζε λουιόν φράουλας.

Ακόμα κι όταν άρχισαν οι μύες της να παθαίνουν κράμπες και τα πνευμόνια της να πονάνε από τις πάμπολλες φορές που είχε κρατήσει την ανάσα της λίγο περισσότερο απ' όσο άντεχε, ακόμα και τότε δεν ήταν έτοιμη να εγκαταλείψει την υδάτινη παιδική χαρά της. Γύρισε ανάσκελα πάνω στο νερό κι αφέθηκε να επιπλέει, κοιτώντας τον ουρανό, τον απίστευτα μπλε ουρανό, με το αστραφτερό του φως και τα ανάλαφρα σύννεφα – κάτι σύννεφα, που της φάνταζαν σαν λεπτές μεταξωτές κλωστές που ολοκλήρωναν την παραδεισένια ομορφιά του ουράνιου θόλου.

Τώρα καταλαβαίνω γιατί θύμωσε η Αθηνά. Πάω στοίχημα πως μ' αυτή περίπου την εικόνα θα πρέπει να έμοιαζε το μεταξωτό υφαντό της Αράχνης, σκέφτηκα, καθώς θυμήθηκε την ιστορία που της είχε διηγηθεί η γιαγιά της για το ματαιόδοξο κορίτσι που μεταμορφώθηκε σε αράχνη, επειδή τόλμησε να υπερηφανευτεί πως ήταν καλύτερη υφάντρα από τη θεά. Χαμογέλασε, επαναλαμβάνοντας από μέσα της την ιστορία, καθώς τα δάχτυ-

λά της έπαιζαν με το νερό, και τα κυματάκια έγλειφαν απαλά το ανάλαφρο κορμί της.

Κάρφωσε το βλέμμα στο σώμα της, για να παρατηρήσει τα σημάδια που φανέρωναν πως είχε επαναλάβει το γνωστό λάθος: είχε μείνει στο νερό περισσότερο απ' όσο έπρεπε. Όσο κι αν θα της άρεσε να πιστεύει πως ήταν μία από τις θρυλικές νύμφες της θάλασσας που κολυμπούσαν παιχνιδίζοντας σ' ετούτα τα νερά, στην πραγματικότητα –δυστυχώς– δεν ήταν παρά μία απλή θνητή. Τα δάχτυλά της, που υπό κανονικές συνθήκες ήταν στο χρώμα του σταριού, είχαν ήδη πάρει μια γκριζόασπρη απόχρωση, και το δέρμα της ήταν ζαρωμένο και αφυδατωμένο. Είχε φτάσει η ώρα για να γυρίσει στη στεριά.

Καθώς μάζευε τα πράγματα που είχε πετάξει ένα γύρω στην παραλία, έριξε μια ματιά στο ρολόι της και είδε πως ήταν δύο παρά τέταρτο – ακόμα πιο αργά απ' όσο νόμιζε. Ήξερε πως η γιαγιά θα είχε από ώρα έτοιμο το μεσημεριανό και ήδη θα βημάτιζε πέρα-δώθε στην αυλή, περιμένοντας την αγαπημένη της εγγονή να επιστρέψει.

«Η γιαγιά θα με σκοτώσει», είπε φωναχτά, αν και δεν υπήρχε εκεί κανείς για να την ακούσει. Ή μήπως υπήρχε; Έριξε μια ματιά ένα γύρω στη μικρή παραλία, καθώς στεκόταν όρθια, στάζοντας πάνω στην άμμο. Είχε μια παράξενη αίσθηση, σαν κάποιος να την παρακολουθούσε, σαν να μπορούσε να ακούσει κάποιον πέρα μακριά· σαν να ακουγόταν μια γυναικεία φωνή που τραγουδούσε... Μια φωνή γλυκιά και οικεία, αλλά τόσο αχνή και σβησμένη απ' την απόσταση, που η Δάφνη δεν μπορούσε να πει με σιγουριά περί τίνος επρόκειτο.

Στράφηκε πάλι προς τη θάλασσα και σήκωσε την πετσέτα της για να την τινάξει. Κλείνοντας τα μάτια για να τα προφυλάξει από την άμμο, κούνησε τα χέρια της πάνω-κάτω, με αποτέλεσμα η πετσέτα να ανεμίσει στη θαλασσινή αύρα σαν γλάρος που πετά στον ουρανό. Έξαφνα ο αέρας δυνάμωσε, και μια απρόσμενα

ψυχρή ριπή έκανε το υγρό της δέρμα να ανατριχιάσει. Έχωσε τις φτέρες της στην άμμο για να μην πέσει, σφίγγοντας μες στα δάχτυλα των χεριών της την πετσέτα, που τώρα πλατάγιζε σαν σημαία σε δυνατό χειμωνιάτικο άνεμο.

Με τα μάτια ακόμα κλειστά για να τα προστατέψει από την άμμο, που της προκαλούσε πόνο έτσι όπως τη χτυπούσε με ορμή στο πρόσωπο, άκουσε τα κυπαρίσσια εκεί κοντά να θροΐζουν, καθώς ο άνεμος περνούσε ανάμεσα από τα κλαριά τους και κουνούσε δυνατά τα φύλλα τους.

Πάγωσε. Να... Να το, λοιπόν. Το είχε ακούσει. Ήταν σίγουρη τούτη τη φορά. Αυτό έπρεπε να είναι... Χαλάρωσε το σφίξιμο των δαχτύλων, με αποτέλεσμα να της φύγει η πετσέτα, κι ο ζέφυρος να την παρασύρει μακριά πάνω στην αμμουδιά, κι άνοιξε τα μάτια της για να δει.

Αυτή τη φορά το είχε ακούσει, ήταν βέβαιη.

Η καρδιά της άρχισε να χτυπάει πιο γρήγορα. Μα ήταν δυνατόν; Μπορούσε στ' αλήθεια να είναι αυτό; Οι αφηγήσεις της γιαγιάς για τον ψίθυρο των κυπαρισσιών χάνονταν στις αναμνήσεις της όσο πίσω κι αν γυρνούσε η σκέψη της. Χαμηλόφωνα και με ύφος σοβαρό, όλο σεβασμό, η γιαγιά ισχυριζόταν ότι τα κυπαρίσσια είχαν τη δική τους μυστική γλώσσα, μηνύματα ταξίδευαν από το ένα δέντρο στο άλλο με την απαλή πρωινή αύρα και σιωπούσαν πάλι με την απογευματινή νηνεμία. Η ηλικιωμένη γυναίκα είχε τραβήξει κοντά της τη Δάφνη κάμποσες φορές, παρακινώντας τη να αφουγκραστεί και κάμποσες φορές η εγγονή είχε προσπαθήσει να ακούσει τις αλήθειες που γι' αυτές η γιαγιά έπαιρνε όρκο, να ακούσει τις απαντήσεις που ταξίδευαν ψιθυριστά με τον άνεμο, χωρίς να τα έχει καταφέρει.

Σας παρακαλώ, σας παρακαλώ, μιλήστε μου, τα ικέτευε τώρα. Γούρλωσε τα μάτια της, γοητευμένη από αυτή την πιθανότητα, γεμάτη ελπίδα. Έσφιξε τα χέρια πάνω στην καρδιά της και κράτησε την αναπνοή της για να σιγουρευτεί, για να καταφέρει να

ακούσει άλλη μια φορά δίχως περισπασμούς. Έστρεψε το πρόσωπό της προς το σημείο απ' όπου είχε νομίσει πως ακούστηκε η φωνή, προς την πέρα μεριά του όρμου, όπου τα δέντρα και οι θάμνοι φύτρωναν τόσο πυκνά, που δεν τολμούσε να κόψει δρόμο από κει για να συντομέψει την επιστροφή στο σπίτι.

Νιώθοντας ζαλάδα έτσι όπως κρατούσε την αναπνοή της, περιέμενε και προσευχόταν.

Αυτή τη φορά δεν άκουσε τίποτα, μόνο το γουργουρητό του άδειου στομαχιού της.

Άφησε ελεύθερη την ανάσα της, ενώ οι μικροί της ώμοι έπεσαν υπό το βάρος άλλης μιας απογοήτευσης.

Αναστέναξε, τινάζοντας τις μαύρες της μπούκλες και πετώντας σταγόνες νερού παντού ένα γύρω. Δεν είχε νόημα. Δεν υπήρχε κανένα σημάδι ούτε παραμύθι. Καμιά όμορφης γυναίκας η φωνή δεν ακουγόταν να της τραγουδά. Καμιά απάντηση στα μυστήρια της ζωής, που να περίμενε να απλώσει η Δάφνη τα χέρια της και να την κόψει από τη θαλασσινή αύρα, όπως τα μούρα από τις βατομουριές. Το μόνο που μπορούσε να ακούσει ήταν ο γνώριμος ήχος από τα κλαριά που θρούζαν κι από τα φύλλα που τρεμόπαιζαν στον άνεμο.

Μα όσο κι αν εκείνα σώπαιναν πεισματικά, η Δάφνη ήξερε πως τα φύλλα που ριγούσαν κάτι είχαν να της πουν.

Μου λένε πως είναι ώρα να γυρίσω στο σπίτι...

Έχωσε τις καλυμμένες από άμμο πατούσες της μες στα αθλητικά της παπούτσια.

Η γιαγιά με περιμένει. Είναι ώρα να γυρίσω στο σπίτι...

Ένα

ΚΕΡΚΥΡΑ
ΣΗΜΕΡΑ

Η ρθες, λοιπόν!»
Τα αγγλικά της Πόπης, με την ελληνική προφορά, αντήχησαν στο αεροδρόμιο, καθώς άνοιγε τα χέρια της σε μια αγκαλιά κι έτρεχε κατά μήκος της αίθουσας αφίξεων. Παραμερίζοντας μια ομάδα τουριστών που μόλις είχαν αφιχθεί, η μεγαλόσωμη γυναίκα έτρεξε σαν σίφουνας ανάμεσα στο πλήθος, διασχίζοντας τον πολυσύχναστο τερματικό σταθμό προκειμένου να υποδεχτεί την αγαπημένη της ξαδέρφη όπως άρμοζε.

«Ω, Θεέ μου, για δεσ πώς είσαι! Πώς αδυνάτισες έτσι; Χθες έφαγα για βραδινό ένα κοτόπουλο μεγαλύτερο από σένα».

Η Δάφνη άφησε τις βαλίτσες της επιτόπου, καταμεσής της ράμπας εξόδου στην αίθουσα αφίξεων. Άκουσε τις ανάκατες φωνές και βραιοιές των άλλων επιβατών που προσπαθούσαν να ελιχθούν ανάμεσα στις αποσκευές της, αλλά δεν την ένοιαζε. Διόλου δεν την ένοιαζε. Είχαν περάσει έξι χρόνια από την τελευταία φορά που είχε έρθει εδώ, έξι χρόνια από το τελευταίο της ταξίδι στην Ελλάδα, και δε σκόπευε να περιμένει στιγμή παραπάνω για να χωθεί στη ξεστή, φιλόξενη αγκαλιά της ξαδέρφης της, όσο κι αν διαμαρτύρονταν οι συνταξιδιώτες της. Όπως οι γιαγιάδες τους, που ήταν αδερφές, έτσι και η Πόπη με τη Δάφνη ήταν ανέκαθεν πολύ δεμένες. Η γιαγιά της Πόπης είχε πεθάνει όταν αυτή ήταν μωρό,

κι από εκείνη τη στιγμή η δική της γιαγιά είχε αναλάβει να τη μεγαλώσει, αγαπώντας την και φροντίζοντάς τη σαν δικό της εγγόνι.

«Πόσο χαίρομαι που σε βλέπω!» φώναξε η Δάφνη.

Άνοιξε τα λεπτά, μυώδη χέρια της και ένιωσε μεμιάς να βουλιάζει μες στις απαλές σάρκες της ξαδέρφης της.

Εκείνη άφησε να της ξεφύγει ένα ξεφωνητό. Έμειναν για λίγο ακόμα η μία στην αγκαλιά της άλλης, ώσπου η Πόπη χαλάρωσε το αγκάλιασμά της κι έκανε ένα βήμα πίσω, για να μπορέσει να προσέξει καλύτερα την ξαδέρφη της.

«Αδύνατη, ναι, αλλά και όμορφη. Αχ, Δάφνη, ο Στίβεν σου είναι πολύ τυχερός. Θα είσαι πολύ όμορφη νύφη». Χτύπησε χαρούμενη τα χέρια της, μα ξάφνου σταμάτησε, έγειρε το κεφάλι στο πλάι και μισόκλεισε τα μάτια της για να την προσέξει καλύτερα. «Φαίνεσαι διαφορετική».

«Αδυνάτισα λίγο».

«Όχι. *Διαφορετική*», επέμεινε η Πόπη, δείχνοντας το πρόσωπο της ξαδέρφης της.

Η Δάφνη έφερε το χέρι στο πρόσωπο αγγίζοντας τη μύτη της, που πρόσφατα την είχε κάνει πολύ κομψή με τη βοήθεια της πλαστικής χειρουργικής. Είχαν γελάσει με τον Στίβεν για την επέμβαση, αποκαλώντας την, «η εκδοχή του πλαστικού χειρουργού για την εθνοκάθαρση».

«Α, ναι, η μύτη μου. Την έφτιαξα».

«Την έφτιαξες; Γιατί; Είχε σπάσει;»

«Όχι, απλώς ήταν μεγάλη», απάντησε η Δάφνη, γελώντας τώρα κι αυτή.

Ενόσω μιλούσε, η άλλη έφερε το δάχτυλό της στη δική της μύτη με το χαρακτηριστικό ελληνικό σχήμα.

«Δυσκολεύομαι να αναπνεύσω τις νύχτες, και ο γιατρός είπε πως αυτό θα βοηθούσε».

Δεν μπήκε στον κόπο η Πόπη να περιμένει ν' ακούσει κι άλλες εξηγήσεις.

«Η ξαδέρφη μου, να παντρεύεται έναν πλούσιο Αμερικάνο! Τώρα μπορείς να αγοράσεις ό,τι θέλεις – ακόμα και μια καινούργια μύτη», είπε γελώντας. «Αχ, πόσο χαίρομαι για σένα, Δάφνη μου. Α, κοίτα μπας και μεταδώσεις στην αγαπημένη σου ξαδέρφη λίγη από την τύχη σου, ε; Δεν έχουν απομείνει άντρες για μένα στην Ελλάδα!»

Έφτυσε καταγής αηδιασμένη.

Η Δάφνη διασκέδαζε με τα θεατρικά καμώματα της ξαδέρφης της, αν και ήξερε πως το παράπονό της περιέκλειε μεγάλη δόση αλήθειας. Ανύπαντρη ακόμα, στα τριάντα τέσσερα, θεωρείτο μεγαλοκοπέλα σύμφωνα με τα ελληνικά δεδομένα. Κατά καιρούς είχε βγει με μερικούς άντρες, ωστόσο κανείς δεν κράτησε ζωντανό το ενδιαφέρον της για πάνω από μερικές εβδομάδες. Όσο όμως κι αν παραπονιόταν για λειψανδρία στη ζωή της, δεν έμοιαζε με τις άλλες γυναίκες του νησιού, που ελαχιστοποιούσαν τις προσδοκίες τους για να βολευτούν δίπλα σε κάποιον άντρα-σύζυγο. Πάντα ήθελε κάτι περισσότερο απ' αυτό, όπως και η ξαδέρφη της.

Εκείνη τη στιγμή η Δάφνη άπλωσε το χέρι πίσω της και τράβηξε την πεντάχρονη Εύη, που τόση ώρα κρυβόταν πίσω από τη φούστα της μητέρας της.

«Πόπη, αυτή είναι η Εύη».

«Μα εσύ είσαι σωστό αγγελούδι!» ξεφώνισε η Πόπη, ακόμα πιο δυνατά τούτη τη φορά. Έχωσε τα χέρια στην τσάντα της κι άρχισε να ψάχνει, σκύβοντας συγχρόνως μπροστά στο κοριτσάκι. «Α, μα πού πήγε; Το ξέρω πως είναι κάπου εδώ», μουρμούριζε ενόσω ανασκάλευε ανάμεσα σε κλειδιά, πακέτα τσιγάρων και περιτυλίγματα από καραμέλες, όλα σκόρπια μες στη σπηλαιώδη καφέ δερμάτινη τσάντα.

Άχνα δεν έβγαξε η Εύη, μονάχα κοίταζε εκείνη την ξένη που έμοιαζε απίστευτα με τη μητέρα της, αν και έδειχνε μεγαλύτερη απ' όλες τις απόψεις. Το μικρό κορίτσι κρατούσε σφιχτά το χέρι

της Δάφνης, ενώ προσπαθούσε και πάλι να κρυφτεί πίσω της.

«Εντάξει, είσαι λίγο ντροπαλή. Δεν πειράζει», την ενθάρρυνε η Πόπη. Τελικά βρήκε αυτό που έψαχνε, ανασύροντας μέσ' από την τσάντα ένα μικρό λούτρινο σκυλάκι. «Σκέφτηκα πως θα σου αρέσει».

Με το που είδε το σκυλάκι η μικρή άλλαξε στάση. Η συστολή έδειχνε να εξανεμίζεται, καθώς το κοριτσάκι προχώρησε διστακτικά προς την ξένη. Χαμογέλασε παίρνοντας το καινούργιο του παιχνίδι και κρατώντας το σφιχτά στην αγκαλιά του.

«Τι πρέπει να πεις, Εύη;» την παρότρυνε η Δάφνη.

«Ευχαριστώ», είπε υπάκουα η μικρή.

«Εύη, είμαι η ξαδέρφη της μαμάς σου, η Πηνελόπη, αλλά εσύ μπορείς να με λες θεία Πόπη».

Στην Ελλάδα, ο διαχωρισμός των γενεών αντιμετωπιζόταν πάντα με σεβασμό, και κανείς δεν τον παρέβλεπε. Και το να αποκαλείς κάποιον «θείο» ή «θεία» ήταν ένδειξη περισσότερο σεβασμού και αγάπης παρά συγγενικού δεσμού.

«Είναι αστείο όνομα, το ξέρω», συνέχισε η Πόπη. «Όμως μου το έδωσε η μητέρα σου. Ντροπή σου, Δάφνη».

Ύψωσε το βλέμμα της κουνώντας επικριτικά το παχουλό της δάχτυλο προς τη μεριά της ξαδέρφης της, προτού στραφεί και πάλι στην Εύη.

«Όταν εγώ και η μητέρα σου ήμαστε μικρά κορίτσια, σαν κι εσένα», είπε, αγγίζοντας παιχνιδιάρικα τη μύτη της μικρής με το δάχτυλό της, «η οικογένειά μου μετακόμισε για μερικά χρόνια στη Νέα Υόρκη. Η μητέρα σου κι εγώ ήμαστε πολύ δεμένες. Σαν αδερφές». Ένα χαμόγελο φώτισε το πρόσωπό της. «Μα όσο κι αν προσπαθούσε η μητέρα σου, δεν μπορούσε με τίποτα να πει το όνομά μου. Πη-νε-λό-πη. Εσύ μπορείς να πεις “Πηνελόπη”;»

«Πη-νε-λό-πη», επανέλαβε συλλαβιστά η Εύη.

«Τέλεια!»

Η μικρή κορδώθηκε ακούγοντας αυτή τη λέξη να βγαίνει από

τα χείλη της Πόπης. Το παιδί θαρρείς και ψήλωνε μπροστά στα μάτια τους.

«Η μητέρα σου όμως», συνέχισε εκείνη, πλησιάζοντας ακόμα πιο κοντά στην Εύη, «αχ! Η μητέρα σου δεν ήταν ικανή σαν εσένα. Δεν μπορούσε να το πει, πάει και τελείωσε, οπότε άρχισε να με φωνάζει Πόπη. Και τώρα όλοι έτσι με φωνάζουν».

Η Εύη στράφηκε και κοίταξε τη μητέρα της.

«Μαμά, ήσουν κι εσύ κοριτσάκι κάποτε;»

«Ναι, Εύη μου, ήμουν κι εγώ, αλλά πριν από πάρα πολύ καιρό».

Έστρεψε το βλέμμα της χαμηλά, προς την κόρη της, ενόσω αναλογιζόταν την εποχή που και η ίδια ήταν τόσο μικρή, τόσο αθώα, ανυπόμονη ν' ακούσει τις ιστορίες που είχαν να της διηγηθούν οι μεγάλοι.

«Ελάτε, πάμε». Η Πόπη τίναξε την γκριζα σκόνη του αεροδρομίου της Κέρκυρας από τη μαύρη της φούστα καθώς σηκωνόταν. «Θα πάμε κατευθείαν στο σπίτι, για να μπορέσετε να κάνετε ένα μπάνιο και να ξεκουραστείτε λίγο. Είσαι κουρασμένη, Εύη μου;»

Η μικρή έγνεψε αρνητικά, κι έσκυψε για να πάρει τη μικρή ροζ βαλίτσα της.

«Η αλήθεια είναι πως κοιμηθήκαμε αρκετά καλά στο αεροπλάνο», είπε η Δάφνη, μαζεύοντας συγχρόνως τις αποσκευές τους. «Ταξιδέψαμε στην πρώτη θέση. Έχουν καθίσματα που γίνονται κρεβάτια. Και εννοώ, αληθινά κρεβάτια, που πέφτουν ως κάτω».

Έπιασε τις λαβές των δύο μεγάλων, μαύρων αποσκευών της με τα ροδάκια, βάζοντας κάτω από τη μασχάλη της το λευκό κουτί με το νυφικό της.

«Άσε με να σε ελαφρώσω. Θα το πάρω εγώ αυτό», προθυμοποιήθηκε να τη βοηθήσει η Πόπη, αποσιμώντας από την ξαδέρφη της το κουτί με το νυφικό.

«Πόσο έχουν αλλάξει τα πράγματα από τότε που ήμαστε παιδιά, ε, Πόπη;»

«Πόσο αλλάζουν τα πράγματα όταν μπαίνει στη μέση ένας πλούσιος Αμερικάνος σύζυγος», είπε η ξαδέρφη ξεφυσώντας.

Άπλωσε το χέρι της στην Εύη.

Έπειτα από μερικές στιγμές δισταγμού, το κοριτσάκι σήκωσε το μικροσκοπικό του χέρι μπλέκοντας τα δάχτυλά του μ' εκείνα της θείας του.

Καθώς διέσχιζαν τον τερματικό σταθμό, η Πόπη είπε:

«Πρέπει κι εγώ να βρω έναν άντρα. Έναν πλούσιο Αμερικάνο. Κι εσύ θα με βοηθήσεις, εντάξει;»

«Σαν τον Στίβεν;» ρώτησε η Εύη.

Η άλλη κατένευσε.

«Ναι, ακριβώς σαν τον Στίβεν. Θέλω έναν όμορφο, πλούσιο Αμερικάνο που να με κάνει ευτυχισμένη και να με κάνει να γελάω ασταμάτητα», είπε, και γαργάλησε με τα νύχια της την παλάμη της μικρής.

Θεία και ανιψιά εξακολούθησαν να περπατούν πιασμένες χέρι χέρι.

Η Δάφνη στάθηκε για λίγο ακίνητη μες στην πνιγηρή ατμόσφαιρα του τερματικού σταθμού, στριφογυρίζοντας στο δάχτυλο το διαμαντένιο της δαχτυλίδι και παρακολουθώντας την κόρη της και την ξαδέρφη της που έβγαιναν έξω, στην κερκυραϊκή λιακάδα, περνώντας από τις αυτόματες πόρτες. Με το που έκανε να τις ακολουθήσει, άκουσε το κινητό της να χτυπά, κάπου χωμένο μέσα στην τσάντα της. Βάλθηκε να το ψάχνει για λίγο, ψαχουλεύοντας δεξιά κι αριστερά, και το ανακάλυψε μόλις μια στιγμή πριν απαντήσει ο αυτόματος τηλεφωνητής.

«Γεια σου! Φιλιά από την Κέρκυρα!»

«Βλέπω ότι φτάσατε, λοιπόν. Σώες και ασφαλείς, ελπίζω».

Ήταν ο Στίβεν, που της τηλεφωνούσε από τη Νέα Υόρκη.

«Σώες, ασφαλείς, και πεθαίνοντας από ανυπομονησία να έρθεις κι εσύ να μας βρεις», του αποκρίθηκε, στερεώνοντας το κινητό κάτω από το αυτί της. Άδραξε πάλι τις λαβές των βαλιτσών

της σέρνοντάς τες πάνω στα ροδάκια τους, και βγήκε από τον τερματικό σταθμό, για να βρεθεί μέσα στη ζέστη του νησιώτικου δειλινού.

Η Δάφνη και η Εύη χάζευαν χαρούμενες το τοπίο κατά τη διάρκεια της δεκάλεπτης διαδρομής ως το διαμέρισμα της Πόπης, στην πόλη της Κέρκυρας, την πρωτεύουσα του νησιού, ενώ παράλληλα η μητέρα έδειχνε στην κόρη της διάφορα μέρη με ξεχωριστή σημασία.

«Βλέπεις εκείνο το μικρό πράσινο νησί εκεί πέρα στη θάλασσα;» τη ρώτησε, δείχνοντας έξω από το παραθυράκι του αυτοκινήτου.

«Ναι, το βλέπω».

«Είναι το Ποντικονήσι».

«Και τι σημαίνει αυτό;»

Η Πόπη τις διέκοψε:

«Ξαδέρφη, ξέρω ότι δε μιλάει και τόσο καλά ελληνικά, αλλά μη μου πεις ότι δεν ξέρει καθόλου!»

Πήρε τα μάτια της από τον δρόμο για μια στιγμή, ίσα για να κοιτάξει την ξαδέρφη της.

Η Δάφνη αγνόησε την ερώτηση της Πόπης, απαντώντας σ' εκείνη της Εύης:

«Σημαίνει “Νησί του Ποντικού” στα ελληνικά, αγάπη μου. Βλέπεις εκείνο το μακρύ άσπρο μονοπάτι που οδηγεί στο παλιό μοναστήρι; Ο κόσμος λέει ότι αυτό το μονοπάτι μοιάζει με ουρά ποντικού».

Λέγοντας αυτά γέλασε, αναλογιζόμενη ότι η ίδια, όταν ήταν μικρή, πίστευε πως το όνομα του νησιού σήμαινε ότι σ' εκείνο το μέρος κατοικούσαν τεράστια ποντίκια. Όταν ήταν έφηβη όμως, είχε μάθει, προς μεγάλη της ικανοποίηση, πως αυτό ήταν το σημείο όπου είχε ναυαγήσει ο Οδυσσέας, κατά τη διάρκεια

των περιπετειών που περιγράφονται στο έπος του Ομήρου, την *Οδύσσεια*. Της άρεσε να επισκέπτεται το νησί, να βαδίζει στα αρχαία μονοπάτια του και να ονειρεύεται με τα μάτια ανοιχτά κάτω από τα επιβλητικά κυπαρίσσια του – ενώ πάντα αναρωτιόταν αν κάποια στιγμή θα της ψιθύριζαν τα μυστικά τους. Αλλά ο ψίθυρος των κυπαρισσιών, όπως και η ιστορία του Οδυσσέα, τελικά αποδείχτηκε πως δεν ήταν τίποτε περισσότερο από έναν ακόμα θρύλο του νησιού.

«Και εκεί πέρα είναι η καφετεριά μου». Η Πόπη έδειξε προς τη μεριά μιας μεγάλης υπαίθριας καφετερίας, που τα τραπέζια της απλώνονταν κατά μήκος της παραλίας – δούλευε εκεί ως σερβιτόρα τα τελευταία δέκα χρόνια. Τα τραπέζια ήταν γεμάτα τουρίστες και ντόπιους. «Εύη, θα έρθεις εκεί, και εγώ θα σου σερβίρω το μεγαλύτερο και πιο λαχταριστό παγωτό όλης της Κέρκυρας. Θα είναι μεγάλο ίσαμε το κεφάλι σου και στολισμένο όχι με ένα, αλλά με δύο βεγγαλικά κεράκια, μόνο για χάρη σου».

«Αλήθεια; Τόσο μεγάλο σαν το κεφάλι μου;» απόρησε η μικρή, φέροντας τα χέρια της δεξιά κι αριστερά στο κεφάλι της, προσπαθώντας να υπολογίσει πόσο μεγάλο θα μπορούσε να είναι αυτό το σπέσιαλ παγωτό.

«Μπορεί και μεγαλύτερο», γέλασε η Πόπη, ρίχνοντας μια ματιά στη μικρή μέσα απ' τον καθρέφτη.

«Κάστρο είναι αυτό εκεί πάνω;»

Η Εύη αναπήδησε στο κάθισμά της δείχνοντας κατά το παλιό οχυρό της Κέρκυρας, στο ψηλότερο μέρος της κακοτράχαλης, γκρίζας χερσονήσου.

«Ναι, είναι το φρούριό μας», αποκρίθηκε η Πόπη. «Χτίστηκε πριν από πάρα πολλά χρόνια, για να προστατεύει το νησί μας από τους πειρατές».

«Πειρατές!» φώναξε η Εύη, με τις μακριές, σκούρες βλεφαρίδες της να τρεμοπαίζουν από ενθουσιασμό. «Υπάρχουν πειρατές εδώ;»

«Όχι, δεν υπάρχουν πια πειρατές, Εύη μου», της απάντησε η θεία της. «Αλλά πριν από πολύ, από πάρα πολύ καιρό, η μαμά μου μου είπε ότι αν περπατήσεις στο φρούριο τη νύχτα, μπορεί και να ακούσεις τα φαντάσματα».

Η Δάφνη ξερόβηξε προσπαθώντας να κάνει την ξαδέρφη της να σταματήσει, αλλά μάταια. Εκείνη συνέχισε να αναφέρεται στην ιστορία της:

«Έλεγε ότι τότε τότε ακούγονται οι ψυχές που ικετεύουν για έλεος, παρακαλώντας για τη ζωή τους. Ακόμα και μικρά παιδιά ακούγονται, που φωνάζουν τις μανάδες τους».

Η μικρούλα άρχισε να κλαψουρίζει.

«Εύη, γλυκιά μου, όλα αυτά δεν είναι παρά παλιές, ανόητες ιστορίες που λέγονται στο νησί», προσπάθησε να την καθησυχάσει η Δάφνη. «Μη φοβάσαι». Ήδη ανησυχούσε για την κόρη της, φοβούμενη πως το τζετ λαγκ θα την κρατούσε ξύπνια για πολλές ώρες. Και τώρα, εξαιτίας της προθυμίας της Πόπης να πει στη μικρή ιστορίες με φαντάσματα, εκείνη, εκτός των άλλων, θα έβλεπε και εφιάλτες.

Δεν είχε μιλήσει ποτέ στην ξαδέρφη της για τους εφιάλτες που στοίχειωναν τον ύπνο της Εύης τα τελευταία χρόνια. Πώς θα μπορούσε μια γυναίκα μόνη να καταλάβει τι θα πει να παρηγορείς ένα τρομαγμένο παιδί κάθε νύχτα; Πώς θα μπορούσε να αντιληφθεί τη μοναξιά μιας χήρας, να μην έχει να σκουντήσει κανέναν δίπλα της μες στο σκοτάδι λέγοντάς του: «Είναι η σειρά σου να πας κοντά στο παιδί»; Λαχταρούσε να βρεθεί κάποιος να μοιραστεί το κρεβάτι της, κρατώντας μακριά τους εφιάλτες όχι μόνο της Εύης, αλλά και τους δικούς της. Για πολύ καιρό, με το που άκουγε τις φωνές της μικρής μες στη νύχτα, άπλωνε το χέρι της στην άλλη πλευρά του κρεβατιού, για να νιώσει μονάχα το κενό και να αγγίξει ένα αδιόρατο βούλιαγμα στο στρώμα, στο μέρος όπου συνήθιζε να κοιμάται ο Άλεξ.

Εξακολουθούσε να μην μπορεί να το πιστέψει – τη μια βρα-

διά, εκείνη κι ο Άλεξ στέκονταν πλάι πλάι κρατώντας ο ένας το χέρι του άλλου πάνω από την κούνια της κόρης τους, και την επόμενη, εκείνος είχε πια χαθεί. «Έφυγε» πολύ νωρίς. Η Δάφνη βρέθηκε μόνη της, να αναρωτιέται πώς θα κατάφερε να επιβιώσει, πώς θα κατάφερε να μεγαλώσει την Εύη χωρίς εκείνον. Κι όμως, τα είχε καταφέρει. Τα τελευταία χρόνια ήταν μοναχικά και τόσο δύσκολα... Ωστόσο όλα αυτά είχαν πια περάσει. Τώρα παντρευόταν και πάλι. Σύντομα θα γινόταν η σύζυγος του Στίβεν Χέδερτον.

Προσευχόταν να αφήσει για πάντα πίσω της τους εφιάλτες και τα δάκρυα...

«Τους ξεφορτωθήκαμε όμως όλους τους πειρατές εδώ και πάρα πολλά χρόνια», έλεγε η Πόπη στην Εύη, τη στιγμή που η Δάφνη έβγαινε από την ονειροπόλησή της. «Τώρα πια το μόνο που μας ανησυχεί είναι τα γιγάντια θαλάσσια τέρατα», συνέχισε γελώντας, αλλά το κοριτσάκι άρχισε πάλι να κλαψουρίζει.

«Πόπη, σταμάτα!» την παρακάλεσε η Δάφνη. «Δεν είναι αστείο».

Ο ελαφρώς απελπισμένος τόνος της φωνής της έδωσε επιτέλους στην ξαδέρφη της να καταλάβει πως έπρεπε να σταματήσει.

«Εύη μου, η θεία αστειεύεται. Δεν υπάρχουν θαλάσσια τέρατα εδώ πέρα, σ' το ορκίζομαι», προσπάθησε να καθησυχάσει τη μικρούλα.

Της έριξε μια ματιά μέσα απ' τον καθρέφτη προτού στρέψει το πρόσωπό της προς τη μεριά της ξαδέρφης της.

«Δάφνη μου, τι έχεις;» τη ρώτησε εκείνη στα ελληνικά, γνωρίζοντας πως η Εύη δε θα μπορούσε να καταλάβει.

Η Δάφνη ήξερε πως η Πόπη δε θα μπορούσε με τίποτα να νιώσει τι είχε περάσει και πόσο είχαν αλλάξει τα πράγματα – πόσο είχε αλλάξει και η ίδια. Όταν πέθανε ο Άλεξ, το γέλιο χάθηκε από τον κόσμο της, κι ό,τι απέμεινε ήταν ένα απαιτητικό, απαραηγόρητο μωρό, μια στοίβα από λογαριασμούς που ολοένα

και πλήθαιναν, κι ένας επίμονος φόβος ότι δε θα κατάφερε να τα βγάλει πέρα μόνη της με όλα αυτά.

Άγγιξε με το χέρι της το πόδι της ξαδέρφης της.

«Συγγνώμη, καλή μου. Απλώς είμαι πολύ νευρική τελευταία», ήταν το μόνο που της είπε προσώρας. Σε κάποια άλλη περίπτωση ίσως μπορούσε να της πει περισσότερα, ή ίσως ήταν καλύτερα ν' αφήσει όλο τον πόνο και την πίκρα για πάντα πίσω της.

Η Πόπη άφησε το τιμόνι κι έκανε με το χέρι της ένα νεύμα σαν να έδιωχνε μακριά την παρεξήγηση.

«Δεν πειράζει, αγάπη μου. Όμως έχω αρχίσει να αναρωτιέμαι, τι έγινε εκείνη η ξαδέρφη που ήξερα! Στην οικογένειά μας βρίσκουμε πάντα τον τρόπο να γελάμε, ακόμα και μέσα από τα δάκρυά μας».

Οι δυο γυναίκες έμπλεξαν για μια στιγμή τα δάχτυλά τους, όπως έκαναν και μικρές, όταν κατηφόριζαν στα μονοπάτια του νησιού.

Η Δάφνη έστρεψε το πρόσωπό της στην άλλη μεριά κι έγειρε το κεφάλι της ελαφρώς έξω από το παράθυρο, λες και ο αέρας του νησιού θα μπορούσε να παρασύρει μακριά την παρεξήγηση κι αυτή την τόσο συνηθισμένη μελαγχολική διάθεσή της.

Σύντομα έφτασαν στο σπίτι της Πόπης.

«Ίδιο κι απaráλλαχτο όπως το θυμόσουν, ε, Δάφνη;» της είπε η ξαδέρφη της ενόσω πάγκαρε και έβγαιναν και οι τρεις από το αυτοκίνητο. «Εμπρός, γλυκιά μου, έλα να σε πάω μέσα». Άνοιξε την πίσω πόρτα, άδραξε τη ροζ βαλίτσα της Εύης κι έχωσε πάλι το κουτί με το νυφικό κάτω από τη μασχάλη της προτού πιάσει τη μικρή από το χέρι. «Εδώ ερχόταν και η μητέρα σου όταν επισκεπτόταν το νησί. Περνούσαμε τόσο ωραία μαζί... Θα πρέπει οπωσδήποτε να βρούμε ένα γαμπρό και για μένα, για να σου κάνω ξαδερφάκια να έχεις να παίζεις, όπως παίζαμε εγώ και η μητέρα σου. Ίσως ο κύριος Στίβεν να φέρει και κανέναν ωραίο Αμερικάνο στον γάμο. Τι λες κι εσύ;»

Η μικρούλα άφησε να της ξεφύγει ένα γέλακι καθώς ανέβαιναν την άσπρη μαρμάρινη σκάλα κι έμπαιναν στη δροσερή σκοτεινιά της εισόδου.

«Αν γνωρίζεις κάποιο αγόρι, ίσως πρέπει και να το φιλήσεις».

«Αλήθεια;» είπε η Πόπη γέροντας προς το μέρος της μικρής, τσιμπώντας πρόθυμα το ωραίο δόλωμα που της είχε πετάξει. «Η μαμά σου τον φιλάει τον Στίβεν;»

«Όχι! Μπλιαχ!» τσίριξε με απέχθεια το κοριτσάκι ανεβαίνοντας τρεχάτο τη στριφογυριστή σκάλα, με το γέλιο του να αντηχεί σε όλο τον χώρο της μαρμαρόστρωτης εισόδου.

Η Δάφνη κάλεσε το παλιό ασανσέρ, που την ανέβασε τρίζοντας ως τον δεύτερο όροφο, και, σέρνοντας τις βαλίτσες με τα ροδάκια, μπήκε στο ηλιόλουστο χολ του διαμερισματος.

Όταν όλα πια είχαν μεταφερθεί μέσα, η Πόπη τις οδήγησε στο καθιστικό. Χαμογέλασε στη μικρή, λέγοντάς της:

«Έλα, Εύη, εγώ και η μητέρα σου χρειαζόμαστε ένα ωραίο φλιτζάνι καφέ, και είμαι πολύ κουρασμένη για να τον φτιάξω μόνη μου. Θα μας φτιάξεις ένα ωραίο καφεδάκι; Πάω στοίχημα πως είσαι καταπληκτική στην κουζίνα, όπως και η μαμά σου».

«Δεν ξέρω καν τι θα πει αυτό το “καφεδάκι”», αποκρίθηκε η μικρή σηκώνοντας τους ώμους.

«Έλα τώρα, Εύη!» Η Πόπη έβαλε τα χέρια στους γοφούς της. «Όλοι οι Έλληνες ξέρουν να φτιάχνουν καφέ, ακόμα και τα μικρά παιδιά σαν κι εσένα».

«Μα εγώ δεν είμαι Ελληνίδα. Είμαι από τη Νέα Υόρκη».

Η Πόπη ένωσε τα χέρια της λες και ήθελε να προσευχηθεί, αφήνοντας να της ξεφύγει ένα απαλό βογκητό.

«Εύη, υποσχέσου μου πως ποτέ δε θα πεις κάτι τέτοιο μπροστά στη γιαγιά». Στράφηκε προς τη Δάφνη. «Ξαδέρφη, η γιαγιά θα σε σκοτώσει αν το ακούσει αυτό». Σταυροκοπήθηκε κι άρχισε να μουρμουρίζει τόσο δυνατά, ώστε να μπορεί να την ακούσει η Δάφνη: «Καμία σχέση με την Ελλάδα αυτό το παιδί. Καμιά».

Στο μεταξύ η Δάφνη στριφογύριζε το δαχτυλίδι του αρραβώνα της ξανά και ξανά στο δάχτυλό της. Δεν είχε φανταστεί ποτέ πως το παιδί της θα μεγάλωνε έτσι. Πάντα προσπαθούσε να μιλάει στην Εύη ελληνικά, ξέροντας πως μόνο μ' αυτό τον τρόπο θα γινόταν δίγλωσση, όπως άλλωστε και η ίδια. Αλλά δεν είναι καθόλου εύκολο πράγμα να βρεις ελληνομαθή νταντά στο Μανχάταν· και, καθώς η Δάφνη έλειπε από το σπίτι δώδεκα ώρες την ημέρα, επιστρέφοντας ίσα για να προλάβει να πει στο παιδί «καληνύχτα» αντί για «good night», δεν μπορούσε να καταφέρει τίποτα σπουδαίο σε σχέση με τις γνώσεις ελληνικών της μικρής. Έπειτα από λίγο καιρό σταμάτησε κάθε προσπάθεια.

«Έλα», παρότρυνε η Πόπη την ανιψιά της μισοκλείνοντας τα μάτια, γνέφοντάς της να την ακολουθήσει στη μεγάλη, φωτεινή κουζίνα. «Θα σε μάθει η θεία σου. Τώρα θα γίνεις ειδική στον φραπέ».

«Μα είχες πει ότι θα φτιάχναμε καφέ».

«Ο φραπέ είναι καφές. Είναι παγωμένος, υπέροχος, και έχει πολλή πλάκα να τον φτιάχνεις. Θα δεις».

Τράβηξε τα χερούλια ενός ψηλού ντουλαπιού με γυάλινα πορτάκια, στολισμένα με αφεγάδιαστα λευκά κουρτινάκια, κι εκείνο άνοιξε με ένα ελαφρό κουδούνισμα από γυαλικά που τσουγκρίζουν. Πήρε τρία ψηλά ποτήρια από το πάνω ράφι και τα ακούμπησε στο σκεπασμένο με πλαστικό τραπεζομάντιλο τραπέζι. Ύστερα έβγαλε ένα κουτί Νεσκαφέ και δύο πλαστικά σείκερ, που τα έδωσε στην Εύη.

«Ορίστε! Κάνε μου τη χάρη κι ακούμπησέ τα στο τραπέζι».

Πήγε σεινάμενη κουνάμενη ως το φυγείο και πήρε παγάκια και ένα μεγάλο μπουκάλι εμφιαλωμένο νερό.

«Μπορεί η μητέρα σου να είναι διάσημη για τη μαγειρική της, Εύη, αλλά κι εγώ είμαι διάσημη για τον φραπέ μου. Θα σου μάθω τη μυστική μου συνταγή».

Η Δάφνη είχε μείνει στο καθιστικό, προσπαθώντας να τακτοποιήσει τις αποσκευές τους, αλλά το μάθημα παρασκευής

φραπέ ήταν τόσο διασκεδαστικό, που δε γινόταν να το χάσει. Έβγαλε τις μαύρες γόβες της, μη θέλοντας να προδοθεί από τον ήχο των τακουνιών της, και διέσχισε το χολ πατώντας στις μύτες των ποδιών, μέχρι την κουζίνα. Έφτασε στην πόρτα και στάθηκε κάτω από την αφιδωτή κάσα, έτσι ώστε να μην τη βλέπουν, ενώ η Πόπη καθοδηγούσε την Εύη να βάλει από μία κουταλιά Νεσκαφέ στο καθένα από τα πλαστικά σείκερ, μαζί με νερό, παγάκια και λίγη ζάχαρη.

«Τώρα βάλε τα καπάκια στα σείκερ και σιγουρέψου πως τα έχεις κλείσει καλά, πολύ σφιχτά», πρόσταξε η Πόπη τη μικρή. «Δε θέλουμε ατυχήματα στην ωραία, καθαρή κουζίνα μου».

Η Εύη έκανε ό,τι της είχε πει η θεία της κι ύστερα πίεσε τα καπάκια με τα μικρά της δάχτυλα με τα ροζ βαμμένα νυχάκια. Τέλος σήκωσε τα σείκερ προς το μέρος της θείας Πόπης, για τον απαραίτητο έλεγχο.

«Ωραία! Τέλεια! Καλά κλεισμένα και ασφαλισμένα. Και τώρα αρχίζει η πλάκα. Τα χτυπάμε».

Πήρε στο κάθε χέρι από ένα σείκερ κι άρχισε να τα κουνάει – κάτι που έμοιαζε με ηφαιστειακή έκρηξη γυναικειάς σάρκας, με τα μπράτσα, τους γοφούς, τις γάμπες, τις μαύρες μπούκλες και τα στήθη της πληθωρικής γυναίκας να τρανιάζονται προς κάθε κατεύθυνση.

Το πρόσωπο της μικρής φωτίστηκε.

«Εύη μου, το μυστικό για τον καλό φραπέ είναι το σωστό χτύπημα». Ύστερα, προκειμένου να ικανοποιήσει το... πρόθυμο κοινό της, σήκωσε τα χέρια ψηλά στον αέρα, με τα πλαστικά σείκερ να είναι στραμμένα προς το ταβάνι, κι άρχισε να στριφογυρνάει, να τρανιάζεται και να κουνιέται, λες και έδινε σόλο χορευτική παράσταση σε κέντρο.

Η Εύη είχε ενθουσιαστεί για τα καλά.

Η Δάφνη προσπάθησε να πνίξει το γέλιο της, καθώς παρακολούθουσε τη φρενήρη επίδειξη της Πόπης με τον φραπέ. Χαιρό-

ταν που διαπίστωνε ότι είκοσι επιπλέον χρόνια και δέκα παραπάνω κιλά δεν είχαν καταφέρει να βαρύνουν την ξαδέρφη της. Δεν μπορούσε να θυμηθεί πότε ήταν η τελευταία φορά που είχε νιώσει τόσο ξέγνοιαστη.

Ήταν ώρα πια να επέμβει.

«Δε φτιάχνεται έτσι ο φραπέ», προκάλεσε την Πόπη. «Μόνο εσύ τον φτιάχνεις έτσι».

Πήρε το ένα σείκερ από το χέρι της ξαδέρφης της, ύστερα έπιασε την κόρη της από το χέρι κι άρχισε να στριφογυρίζει το κοριτσάκι και το σείκερ γύρω γύρω, ώσπου η Εύη έπεσε καταγής ξεκαρδισμένη στα γέλια. Στράφηκε προς τη μεριά της Πόπης απλώνοντας το χέρι της, και οι δυο ξαδέρφες κροτάλισαν τα δάχτυλά τους, έκαναν ένα τσαλίμι με τους καρπούς τους και λίκνισαν τους γοφούς τους με την ίδια άνεση και χάρη όπως κι εκείνο το βράδυ, που είχαν παρασύρει μια παρέα Ιταλών τουριστών σε ένα πραγματικά ξέφρενο τσιφτετέλι.

«Όπα, ξαδέρφη!» φώναξε η Πόπη, χτυπώντας παλαμάκια ψηλά στον αέρα.

«Όπα, Πόπη μου!» φώναξε και η Δάφνη.

Ένωθε ήδη πιο ελεύθερη, πιο χαρούμενη και πιο ζωντανή απ' όσο εδώ και κάμποσα χρόνια.

Η Δάφνη, κόρη Ελλήνων μεταναστών, κυνηγά το αμερικανικό όνειρο, ωστόσο αισθάνεται σαν να λείπει κάτι από τη ζωή της. Παγιδευμένη ανάμεσα στις οικογενειακές παραδόσεις και τις απαιτήσεις της καριέρας της, δεν μπορεί να αποφασίσει πού ανήκει.

Μόνο η αγαπημένη της γιαγιά, που μένει στην Ερεικούσσα, ένα μαγευτικό νησάκι βόρεια της Κέρκυρας, τη νιώθει και της συμπαραστέκεται. Οι πιο πολύτιμες αναμνήσεις της Δάφνης είναι οι στιγμές που περνούσε στην κουζίνα με τη γιαγιά της, μαγειρεύοντας και μαθαίνοντας τους αρχαίους μύθους. Και οι κουβέντες της ηλικιωμένης γυναίκας ήταν αυτές που την παρηγόρησαν μετά τον αναπάντεχο θάνατο του άντρα της.

Ύστερα από χρόνια και αγώνες προκειμένου να μεγαλώσει το παιδί της και να επιβιώσει, η Δάφνη, ιδιοκτήτρια εστιατορίου πια και φημισμένη σεφ, είναι αρραβωνιασμένη με έναν πλούσιο και γοητευτικό άντρα – έχει όλα όσα επιθυμούσε. Ωστόσο, από την άλλη άκρη του ωκεανού, η γιαγιά φαίνεται να ξέρει ότι η τέλεια ζωή της εγγονής της δεν είναι παρά μια ψευδαίσθηση. Και όταν η Δάφνη επιστρέφει επιτέλους στην Ερεικούσσα, η γιαγιά αποφασίζει να μοιραστεί μαζί της μυστικά από το παρελθόν, ιστορίες πολέμου και τόλμης απέναντι στον θάνατο, καθώς και ένα τελευταίο μάθημα: η ασφάλεια δεν είναι συνώνυμο της αγάπης και η ζωή μπορεί και πάλι να αποκτήσει νόημα.

Μύθοι, μαγεία, χρώματα και αρώματα συνδυάζονται σε μια ατμοσφαιρική ιστορία για το παρελθόν και το παρόν, την οικογένεια και τη μοίρα, τον έρωτα και τα όνειρα.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ

www.psychogios.gr

ISBN 978-618-01-0762-3

9 786180 107623

ΚΩΔ. ΜΗΧΣΗΣ: 14170

Ε Σ Ε Ι Σ Κ Ι Ε Μ Ε Ι Σ Π Α Ν Τ Α Σ ' Ε Π Α Φ Η